

X. GRASTYÁN KONFERENCIA

országos interdiszciplináris konferencia előadásai

2012 PTE GRASTYÁN ENDRE SZAKKOLLÉGIUM

10. Országos Interdiszciplináris Grastyán konferencia előadásai

Szerkesztette:
Szamonek Vera

Pécsi Tudományegyetem
Grastyán Endre Szakkollégium
Pécs, 2012

A kötet megjelenését a
TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0029
„Tudományos képzés műhelyeinek támogatása a Pécsi Tudományegyetemen”
címmű pályázat
és a Pécsi Tudományegyetem Alapítvány támogatása
tette lehetővé.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

A szerkesztésben közreműködött
és az angol szövegeket nyelvilag lektorálta:
CZEFERNER DÓRA

A tanulmányokat lektorálták:

Ács Péter (178-185.)	Kupa László (322-328.)
Bereczkői Tamás (296-307.)	Lelovics Zsuzsanna (126-133.)
Bigazzi Sára (57-65.)	Major Balázs (281-288.)
Borcsi János (186-192.; 329-335.)	Nagy Levente (272-280.)
Buday Sándor Attila (193-200.)	Nagy Mariann (39-46.; 113-117.; 308-315.)
Deák Anita (88-96.; 421-432.)	Nikolov Marianna (73-78.)
Decsi Tamás (207-212.; 382-389.)	Orbán Jolán (25-32.; 33-38.; 47-56.)
Farkas Ferencné Kurucz Zsuzsanna (104-112.; 201-206.)	Révész György (17-24.; 289-295.)
Fischer Ferenc (227-230.)	Sashalmi Endre (247-257.)
Horváth Árpád (118-125.)	Somos Róbert (413-420.)
Horváth József (352-359.)	Szabó Ádám (9-16.; 360-366.)
Kapori Zoltán (138-145.; 406-412.)	Szűcs Ferenc (316-321.)
Kardos Gábor (146-153.)	Szolláth David (398-405.)
Katus László (367-373.)	Taller János (134-137.)
Kerényi Anna (213-219.)	Tigyi Zoltánné (154-163.)
Kerényi Mónika (344-351.)	Törőcsik Mária (79-87.)
Kisfaludi Tamás (97-103.)	Végh Ferenc (231-238.)
Kocsis László (374-381.; 390-397.)	Vincze Károly (66-72.; 172-177.)
	Vitári Zsolt (220-226.)

tartalom

9 / Agócs Nándor

Gladiatoros Pannonia. A pannoni gladiatorokra vonatkozó régészeti és fejtáras források

17 / Bandi Szabolcs – Kovács Márton

Szinesztézia a romanikában. Zene, szín és érzelmek Liszt Ferenc művészetében

25 / Bozsóki Petra

Kép és szöveg viszonyának kérdései Weöres Sándor Dalok NaConxpan-ból című versében

33 / Bús Natália

Születik-e még ember? – A humán reprodukció Aldous Huxley Szép új világ és Margaret Atwood A szolgátlány meséje című regényeiben

39 / Dóra Czeferner

A Research about Women's Work at the Beginning of the 20th Century. Methodological Bases

47 / Csöngye Tamás

Metamorfózisok. A Mythbusters retorikája

57 / Damsa Andrei – Kirisits Bálint

A program lelke – avagy a pszichológia helye a számítógépes játékok fejlesztésében

66 / Kitti Deé – Gábor Lukács – Zsuzsanna Lelovics – Tibor Oláh

73 / Dombi Judit

Intercultural communicative competence in Hungarian and Slovak contexts. Constructing a qualitative interview schedule

79 / Duga Zsófia

Az alumni-rendszer szerepe a hazai felsőoktatásban

88 / Fauszt Franciska

Evészatban veszélyeztetett személyek kiszűrését célzó módszer

97 / Fófai Rita

Az erőszak mint kiütékeses Bret Easton Ellis Amerikai Pszichójában

104 / Görög Georgina

Társadalmi felelősségvállalás Pécsen. Empirikus kutatás a pécsi szervezetek körében

113 / Gyimesi Réka

Egy történelmi demográfiai kutatás kezdete, Mohács, 1869

118 / Hamerli Petra

A Fiume körüli vírák sajtóvisszhangja Az Est című napilapban

126 / Hartmann Eszter

Az elmúlt évek jogszabályi változásainak hatása a szociális intézményekben élők tápláltsági állapotára

/ Horvath Réka

„Hozzájárulások fejlődési sajátosságai a
dunántúli régióban 1784 és 1910 között

/ Horváth Gabriella

ENIGZ és a nemzeti-etnikai kisebbségek
telepítése

/ Jäger Anett

sexuális magatartás vizsgálat
szexológusok körében

/ Jenák István

online és offline iródal csomagok a
közoktatásban

/ Anna Klara

kooperatív Einführung des
Kulturungsstoffs betriebs in der
Mundheilung wichtiger Milchrindstoffe

/ Tamás Kriszta

Use of media: involvement, frequency
among high school students

/ Éva Kovács

Direkte und indirekte Selbstreferenz

/ Kovács Áron

Autópályára regionális hatásának
feltételekhez szükséges feltételrendszer
bemutatása

/ Készlet László

The Cultural Industry and the Economic
Crises

/ Szimonetta Lohner dr. -

Judit Vágási - Tamás Decsi dr.
Long-chain polyunsaturated fatty acid
supplementation in the treatment of
children with atopic dermatitis

220 / Márkus Beáta

„Malenkij robot” Püspöknádasdon

227 / Máté Zsolt

Tudott Richard M. Nixon Nyikita Sz.
Hruscov leendő amerikai útjáról?
Hruscov első amerikai utazása tervének
hatása Nixon 1959-es szovjetunióbeli
útjára

231 / Mátyás Botond Hunor

A Templomos Lovagrend elleni per a
Francia Királyságban 1307-1314

239 / Merenics Éva

Örmény ellenségség és önkép a karabahi
háborúban

247 / Molnár Dávid

I. Jakab politikaelmélete és Peacham
Minerva Britanniája

258 / Mariann Nagy

Women in the Hungarian economy from
a European Perspective at the turn of the
19th and 20th Centuries

272 / Neményi Réka

Adalékok a Krisztus-monogrammal
díszített hagyományos fibulák értelmezési
problémáihöz

281 / Nyilas Eszter

II. András és a latin császári trón

289 / Pachner Orsolya

Autizmus az elméleti alternatívák
tükrében

296 / Putz Ádám - Palotai Róbert

Az aktivitás hatása az altruizmus
bűntudatra és jutalmazásra egy innovatív
kísérleti játékban. TPRG, avagy a Third-
party Punishment and Reward Game

308 / Schwarczölder Ádám

A református hitélet megújításának
kísérletei Magyarországon a 19. század
második felében

316 / János Seregi - Zsuzsanna Lelovics - László Balogh

The improvement of the competitiveness
of public welfare services and the average
capacity of commercial accommodations
owned by the national forest holding

322 / Sipos Mónika

Kisebbség, autonómia Kárpátalján.
Magyar mozgalom a függetlenség
tükrében

329 / Dóra Steiner

"The Role of Virtue in the Aristotelian
Practical Reasoning

336 / Surányi Péter

Kereskedelmi és szabad felhasználási
irodai szoftverek a közoktatásban

344 / Szentkirályi Éva - Pörzse Péter - Dr. Kerényi Mónika

Intenzív osztályokon fertőzést okozó
Aerobacter baumannii törzsek
vizsgálata

352 / Dóra Szvath

"The Power in the Hands. The Importance
of Non-Verbal Communication in Oral
Presentations

360 / Takács Péter Nándor

Rombikus kenyérelőők ezüstfibulák
a Magyar Nemzeti Múzeumban
gyűjteményben

367 / Táll Zsófia

Infláció és stabilizáció. Kállay Tibor
pénzügyi stratégiája

374 / Tuboly Ádám

Vannak-e lehetséges világok? Lewis és
Everett a világok sokaságáról

382 / Vágási Judit - dr. Lohner Szimonetta - Marosvölgyi Tamás - dr. Tényi Tamás - dr. Decsi Tamás

A többszörösen telítetlen zsírsavakkal
való ellátottság vizsgálata szkirofrén
betegekben

390 / Várvi Mária

Kripke módális érve a fizikalizmus ellen

398 / Vilmos Eszter

„Ízes nap-cafát, nyálas, nyúlós azúr”. A
litratúra modern hagyományai
magyar Részeg hajó-fordítások tükrében

406 / Weber Erika

Az Alföld mezőgazdasági munkarejének
változása a rendszerváltás után

413 / Zóka Péter

Nationalism and „Hungarian National
Philosophy” in the work of Bernát
Alexander

421 / Zsidó András Norbert - Dr. Deák Anita - Dr. Bernát László

A vizuálisan bemutatott affektív ingerek
befolyásolják a keresési teljesítményt

A források jelentős mennyiségben állnak rendelkezésre; egyrészt a község le-
veléri anyagában, másrészt lejegyzett visszaemlékezések formájában. Emellett
Mecsekudásdon máig vannak élő, emlékező egykori elhurcoltak, akik szívesen mesél-
nek a velük történekről az érdeklődőnek, most, hogy már meglehetik.

Felhasznált irodalom

Levéltári források

Érkezett kormányzati iratok.

PPL I. 1. b. = Pécsi Püspöki Levéltár. Újabb egyházkormányzati iratok.
Baranya Megyei Levéltár. Baranya vármegye alispánjának iratai.

BML V. 166. a. = Baranya Megyei Levéltár. A Püspökudvarú 1607-80.

Szakirodalom

CZIBULKA 2004 = CZIBULKA Zoltán (szerk.): A magyarországi németek kitelepítése és az 1945-1946. évi népszámlálás. Magyar Statisztikai Társaság Statisztikaörténeti Szakosztálya: Központi Statisztikai Hivatal, Budapest, 2004.

DÁNYI 1982 = DÁNYI Dezső (szerk.): Az 1941. évi népszámlálás. 2. Demográfiai rész. Statisztikai Hivatal Levéltár, Budapest.

DÁNYI 1982 = DÁNYI Dezső (szerk.): Magyar Országos Levéltár, Budapest. Szerint. KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat; Magyar Országos Levéltár, Budapest.

1982. ... Bestrafung Einer Volksgruppe. In: Stirling James (ed.)

DÉKÁNY 2001 = DÉKÁNY Jánosné. *Deák* 2001. 123-140.

Unser Schicksal. BOLLHUS, 1999.
FÜZES 2000 = FÜZES Miklós (szerk.): Nemzetiségi ügyek dokumentumai. Budapest, 2000.

Baranya Megyei Levéltár, 1990.
Baranya Megyei Levéltár. Halálpolka. Babits, Szekszárd. 1990.
LÁSZLÓ 1990 = LÁSZLÓ Lajos: Halálpolka. Babits, Szekszárd. 1990.
LÁSZLÓ 1990 = LÁSZLÓ Lajos: Halálpolka. Babits, Szekszárd. 1990.

MAKK 2001 = MÄRK Katolyikus...
und 1950. In: Stirling János (szerk.): Unser Schicksal. Bohuslav, ecc.
und 1950. In: Stirling János (szerk.): Az 1930. évi népszámlálás...
Tibor (szerk.): Az 1930. évi népszámlálás 1930.him (Leb)it

WILL, David
2012.04.19.)
SPANNENBERGER Norbert: A Volksbund. Egy népcsoport
2000/4. 50.

SPANNENBERGER 2000 = SPANNENBERGER, Aida, 2000. In: Gállos Orsolya (szerk.) *...vagy emancipációs kisebbségi egyestell?* Aida, 2000. 11-12. o.

szocialista szelvezete (1989).
 szocialista Mihályiné: Valahol Oroszországban. In: Szocialista
 STRAUB 2010 = STRAUB Mihályné: Valahol Oroszországban, 1944–1948.
 STRAUB 2010 = STRAUB Mihályné: Valahol Oroszországban, 1944–1948.
 kénszerelműk: Pécsvár és a környék német kisebbsége, 1944–1948.
 Pécsvár 2010, p. 99–112.

Várbarátok Községe, Pécsvárad, 2005.

TILKOVSKÝ 1978 = TILKOVSKÝ Loránt: Ez volt a Volksbund. Kossuth, Budapest, 1978.

TILKOVSKÝ 2005 = VIDA István (szerk): Itt volt a magyar-szovjet kapcsolatok története! 1945-1989. Budapest, 2005.

– 1948. június. Dokumentumok. Gondolat, Budapest.

VITÁRI 2004 = VITÁRI ZSOLT: Kihallgatás a korszakban. Budapest: Kossuth Kiadó, 2004. 128 oldal, 1200 Ft.

Kiadó, 2004. p. 300-340.

WALTERNÉ 2010 = WALTERKNE Mária: 2010. évi költségvetés és a közpénzügyek nemzeti költségvetési rendszere. Országos költségvetésmunkánk: Pécsavárd és a környék nemzeti költségvetési rendszere. Pécsavárd 2010. P. 113-155.

[illegible]

Máté Zsolt

Tudott Richard M. Nixon Nyikita Sz. Hruscsov
leendő amerikai úttjáról?

Hruscsov első amerikai utazása tervének hatása

Nixon 1959-es szovjetunióbeli útjára

Az 1958 decemberében kötött szovjet-amerikai tudományos és kulturális csereregény értelmében a két szuperhatalom kölcsönösen rendezhetett egy-egy kiállítást. Így nyilván bemutatnák aktuális technológiai sikereit, fogyasztási tárgyait, művészi alkotásait. A moszkvai amerikai kiállítás megnyitója rendkívül közel esett Nyikita Hruscsov legelső amerikai útjához.² Mivel Richard M. Nixon utazása fontos a szovjet-amerikai kapcsolatok történetében és kihatással volt az 1960-as amerikai elnökválasztásokra,³ érdemes a címben szereplő kérdéssel is foglalkozni, mivel a vélemények szerint a kérdésben. Szovjet részről természetes volt az, hogy nem jelenthettek komoly problémáknak a kérdések. Szovjet részről természetesen az, hogy nem jelenthettek komoly problémáknak a kérdések. Szovjet részről természetesen az, hogy nem jelenthettek komoly problémáknak a kérdések.

mind az amerikai alelnök, mind a szovjet párttitkár utazása fontos események világháború utáni nemzetközi kapcsolatokban. Nixon Franklyn D. Roosevelt megátalása óta a legmagasabb rangú személy volt a Szovjetunióban (a korábbi olvasóközönség rendelkezett ezzel az információval⁴). Hruscsov pedig az első párttitkár volt az Egyesült Államokban.

forrás vizsgálatok felhasználtam korabeli amerikai⁵ és magyar⁶ sajtótermékeket. A tanulmányon kívül, Az újságok alapján rekonstruálható, hogy az adott kor emberei miként látták a kérdéssel kapcsolatban.

Magyar Tudomány Konferenciájára írt dolgozatombhoz.

Az amerikai alelnök 1959. július 23-án érkezett Moszkvába. A Szovjetuniót 1959. augusztus 10-én látogatta meg Kádár, majd az orosz elnök 1959. szeptember 16-án látogatta meg Varsóban. Eisenhower 1959. augusztus 3-án bejelenti, hogy Hruscsov Amerikát fogja felkeresni.

Amerikai Egyesült Államokba 1959. augusztus 4-én ért vissza az amerikai alelnök, Hruscsov augusztus 5-én jelentette be egy moszkvai rádióközlemében, az utazás pedig 1959. szeptember 1-én ért véget.

Valyis Nixon hazatéréséhez képest csak egy nap tel el az út bejelentéséig, az utazás megkezdéséig.

Minthát határai már az utazás idején fellemerültek és elválasztók voltak hírek a sajtóban ezzel kapcsolatban kutatódát is végeztek Amerikában. *Írás: Time*, 1959. 9. 28. 17.

Munkácsban az amerikai katonák: Ponthill Hotel Napló, április 16., 1. - Egy hét a villaggio

Peter Carlson a *K blows top* című könyvében szintén megemlíti a rossz viszonyt az elnök és az alelnök között.²⁵ azonban azt írja, hogy indulás előtt elmondta Eisenhower a hírt Nixonnak. Azí is elmondta, hogy egy 10 napia tartó, titkos levélváltás révén kínálta fel a lehetőséget, amellyel élt a párttűtkár.²⁶

Mindezek alapján kiderül, hogy a korabeli ember is csak gyanakodhatott Nixon társaságáról Hruscsov útja kapcsán, illetve a történészek is eltérő véleményen vannak a kérdéssel kapcsolatban. A kérdést csak az válaszolná meg, ha az amerikai elnök és alelnök találkozójáról fennmaradt volna egy jegyzőkönyv vagy hangfelvétel, esetleg Nixonnak egy titkos feljegyzése. Később az amerikai alelnök a *The National Geographic* amerikai kiadásának 1959. decemberi számában megjelent útinaplójában nem tett utalást a kérdéssel kapcsolatban,²⁷ pedig az akkor zajló elnökválasztási kampányban feltehetően használhatta volna a javára a történelmi jelentőségű út megszervezését.

Irodalomjegyzék

- CARLSON 2009 = Peter CARLSON: *K blows top*. PublicAffairs, New York, 2009.
 VAJDA, 1972 = VAJDA Péter: Nixon. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1972.

Mátyás Botond Hunor

A Templomos Lovagrend elleni per a Francia Királyságban¹

1307–1314

A Templomos Lovagrend elleni per az utóbbi majd' hétszáz évben sosem ment ki a „divatból”. A középkor egyik legnagyobb jelentőségű perét megannyi történész, illetve magát annak tituláló személy kutatta, s mindannyian más következtetést vontak le. Szillettek elméletek a Rend okkultista, sátánimádó szokásairól, V. Kelemen pápa gyávaságáról és mérhetetlen kincseket kimenekítő háztöndökökről. Jelen tanulmányunk célja, hogy a pusztá tényeket tájé fel, majd az olvasóra bízza a következtetések levonását. Azt azonban fontosnak tartom leszögezni, hogy a templomosok elleni vádak a történelem során mindig kedvezettek voltak, amikor egy személyt, esetleg szervezetet megpróbáltak befeketéíteni. Csak hogy néhány példát említssek, a templomosok perével egyidejűleg folyt a Guichard, troyes-i püspök elleni eljárás,² illetve óvatosan, de ide nem sorolni a későbbi bosszorkánypereket is, ahol szintén megtalálhatók az isenktáromlás, találatkodás, bálványimádás stb. vádjai.

A Vatikánban 1307-ben (IV. Szép Fülöp sugalmazásának hatására) felmerült a kármolai szerzetesrendek átszervezésének a gondolata, ezért a pápa Poitiersbe hívta a templomos és a johannita nagymestert. Felvetette nekik, hogy a két rendet egyesíteni kellene. A templomosok vezetője, Jacques de Molay ezt elutasította.^{3,4} 1307 júniusában a templomosok rendi káptalant tartottak Párizsban, ugyanis a Szentföld elvesztése óta egyre több vád érte a rendet. Ezeket a vádakokat királyi parancsára Guillaume de Nogaret, a montpellier-i egyetem jogászprofesszora felkarolta. IV. (Szép) Fülöp, francia király meghívta Nogaret-t, hogy gyűjtöjseon tanúkat és bizonyítékokat a rend ellen.⁵ Molnárral megvitették abban, hogy ezek a „bizonyítékok” nem bizonyítottak semmit, csak alapítványok szövegére támaszkodtak.⁶

Már lehetett IV. Fülöp oka, hogy ennyire el akarta pusztítani a templáritusokat? 1305-ben meghalt Fülöp felesége, Navarrai Johanna. Ez nagyon megviselte a királyt, és mint ismert, számos férfi özvegy, felvételt kért a Templomos Lovagrendbe.⁷ Ezt a nagy-teret elutasította, és arra hivatkozott, hogy uralkodókat nem vehetnek be a rendbe, mert tilos a regnula.⁸ Ez kiváló indok volt, hiszen a király nem tudta ellenőrizni. Más

¹ Ennek azonos címmel megjelent tanulmányának rövidített változata, ld. Mátyás Botond: A Templomos Rend elleni per a Francia Királyságban, 1307–1314, In: Miles Christi Évkönyv I. szék, Pánczél Hegedűs (Budapest, 2011).

² 2010, 150.

³ Ezzel a johannita nagymester, Fouques de Villaret is, válaszul erre nincs bizonyíték. De Molaynak volt a papához írt második memoranduma, abból világosan látszik, hogy elzárkózott az egyesítéstől.

⁴ 2010, 63.